

Nr 5.

Ankom till Riksdagens kansli den 3 mars 1911 kl. 11 f. m.

Konstitutionsutskottets utlåtande, i anledning af väckta motioner angående skrivelser till Konungen i fråga om ändring af 77 § i förordningen om kommunalstyrelse på landet samt af 78 § i förordningen om kommunalstyrelse i stad.

Till konstitutionsutskottets behandling hafva hänvisats två inom Första kammaren af grefve *Spens* väckta motioner, nr 25 och 26.

I motionen nr 25 hemställes, »att Riksdagen måtte i skrifvelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t ville låta utarbета och för Riksdagen framlägga förslag till sådan ändring af 77 § i kungl. förordningen om kommunalstyrelse på landet, att den däri stadgade tid för sökande af ändring i Konungens befallningshafvandes utslag förkortas».

I motionen nr 26 föreslås, »att Riksdagen måtte i skrifvelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t ville låta utarbета och för Riksdagen framlägga förslag till sådan ändring af 78 § i kungl. förordningen om kommunalstyrelse för stad, att den däri stadgade besvärstid förkortas».

Till stöd för förstnämnda hemställan har motionären anfört följande:

»I 77 § af kungl. förordningen om kommunalstyrelse på landet stadgas, att ändring i Konungens befallningshafvandes utslag må sökas hos Kungl. Maj:t senast å *sextionde* dagen efter delfäendet.

Enahanda besvärstid för öfverklagande af Konungens befallningshafvandes utslag bestämmes i 78 § af kungl. förordningen om kommunalstyrelse i stad, hvaremot i 44 § i kungl. förordningen om kyrkostämma samt kyrkoråd och skolråd föreskrifves, att i afseende å tiden för ändringssö-

Bihang till Riksdagens protokoll 1911. 3 Saml. 1 Afd. 5 Häft. (Nr 5). 1

kande i utslag, som Konungens befallningshafvande gifvit, skall gälla, hvad särskildt är stadgadt, d. v. s. den i kungl. förordningen den 14 december 1866 angående ändring af gällande stadganden om tid för besvärns anförande i mål, som handläggas af förvaltande myndigheter och ämbetsverk, föreskrifna besvärstid af fyrtiofem dagar i mål från Norrbottens, Västerbottens, Jämtlands och Västernorrlands län samt trettio dagar i mål från öfriga orter inom riket, allt med femton dagars längre besvärstid för menighet som klagar.

Den långa besvärstiden af sextio dagar kunde vara af behovet påkallad vid tiden för dessa bestämmelsers utfärdande — år 1862 — på grund af dåvarande outvecklade kommunikationer, men i nuvarande tid är säkerligen denna besvärstid obehöfligt lång.

I lagen den 14 juni 1901 om fullföljd af talan mot hofrätts beslut har äfven klagotiden i besvärsmål nedsatts till trettio dagar.

Sistnämnda besvärstid — trettio dagar — synes vara fullt tillräcklig jämväl vid besvärns anförande hos Kungl. Maj:t i kommunala mål, möjligen dock med något längre tid för menighet som klagar.

Den långa besvärstiden vållar ofta kommunerna obehag därigenom, att den försenar tiden, då deras beslut vinna laga kraft. Om t. ex. en kommun beslutat en åtgärd, hvars skyndsamma verkställande är önskvärdt, är det af stor betydelse för kommunen att få beslutet laga kraftvunnet så fort som möjligt. Ofta öfverklagas ett kommunalt beslut endast för att erhålla ett längre uppskof med dess verkställande. Besvärstidens nedsättande från sextio dagar till trettio dagar skulle emellertid afsevärdt minska ett dylikt uppskof. Å andra sidan är det af vikt att skyndsamt kunna få ett af länsstyrelse meddeladt oriktigt beslut upphäfdt eller ändradt.

Äfven med afseende å kommunala beslut, hvilka skola underställas Kungl. Maj:ts pröfning, är det af vikt, att besvärstiden förkortas, enär dylikt underställningsärende icke kan företagas till afgörande, förrän tiden för besvärns anförande är tilländagången.»

Till stöd för det i den senare motionen väckta förslaget har motionären hänvisat till den motivering, som anförts i motionen nr 25.

*Utskottets
yttrande.*

Som af motionären framhållits, var den besvärstid, som stadgats i förordningen om kommunalstyrelse på landet och förordningen om kommunalstyrelse i stad, vid tidpunkten för dessa förordningars utfärdande utan tvivel af behovet påkallad. Samfärdsmedlens och särskildt järnvägarnas

snabba utveckling hafva emellertid medfört ändring i detta förhållande, och det torde kunna ifrågasättas, huruvida ens i någon del af landet så lång besvärstid, som i berörda kommunalförordningar stadgas, numera är behöflig. I andra hänseenden gällande klagotider hafva efter hand förkortats. Sålunda har, som jämväl af motionären framhållits, genom kungl. förordningen den 14 december 1866 angående ändring af gällande stadganden om tid för besvärs anförande i mål, som handläggas af förvaltande myndigheter och ämbetsverk, föreskrifvits en besvärstid af fyrtiofem dagar i mål från de nordliga länen och af trettio dagar i mål från öfriga orter i riket, allt med femton dagars längre besvärstid för menighet. Genom lagen den 14 juni 1901 om ändring i vissa delar af rättegångsbalken har tiden för anförande af besvär öfver hofrätts utslag eller beslut bestämts till trettio dagar.

Lika med motionären anser utskottet den i § 77 i förordningen om kommunalstyrelse på landet och i § 78 i förordningen om kommunalstyrelse i stad stadgade besvärstid vara längre än som numera erfordras, och utskottet delar också motionärens mening, att den långa besvärstiden innebär ett onödigt och för de kommunala intressenas tillgodoseende olämpligt framskjutande af den tidpunkt, då de fattade besluten vinna laga kraft. Utskottet finner sålunda en förkortning af nu gällande besvärstider i fråga om kommunala beslut önskvärd. Emellertid torde böra undersökas, huruvida icke, därest en sådan ändring kommer till stånd, en särskild besvärstid, på sätt ofvannämnda förordning den 14 december 1866 stadgat, bör bestämmas för de nordliga länen äfvensom för menigheter.

På grund af hvad sålunda anförts, får utskottet hemställa,

att Riksdagen måtte i skrifvelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t ville låta utarbета och för Riksdagen framlägga förslag till sådan ändring af § 77 i förordningen om kommunalstyrelse på landet den 21 mars 1862 och § 78 i förordningen om kommunalstyrelse i stad den 21 mars 1862, att den däri stadgade tid för sökande af ändring i Konungens befallningshafvandes utslag förkortas.

Stockholm den 3 mars 1911.

På utskottets vägnar:

ERNST TRYGGER.

Det skulle här antecknas, att friherre *Bonde*, herrar *Nilsson* från Malmö och *Magnusson* i Tumhult icke deltagit i detta ärendes behandling inom utskottet.
